

Програму рекомендовано Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра теорії культури і філософії науки

розробники ПРОГРАМИ: доктор філософських наук, доцент, професор кафедри теорії культури і філософії науки Титар О. В.

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки факультету

Протокол від "14" червня 2023 року № 11

Заступник кафедри теорії культури і філософії науки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського факультету

Іван КАРПЕНКО

"14" червня 2023 р.

Програму затверджено з гарантом освітньо-професійної програми Культурологія

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти __ **другий (магістерський)**

галузь знань __ 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність __ 034 Культурологія
(шифр і назва)

освітньо-професійна програма __ Культурологія
(шифр і назва)

вид дисципліни __ обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет __ філософський

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету

Протокол від "16" червня 2023 року № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доктор філософ. наук, доцент, професор кафедри теорії культури і філософії науки Титар О. В.

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки філософського факультету

Протокол від "14" червня 2023 року № 11

Завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

(підпис) Дмитрій ПЕТРЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми __Культурологія

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Ярослав БІЛИК
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією
філософського факультету
(назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна)

Протокол від "14" червня 2023 року № 10

Голова науково-методичної комісії філософського факультету

(підпис)

Сергій ГОЛІКОВ
(прізвище та ініціали)

2023 / 2024 навчальний рік

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Педагогічна практика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Магістр

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань ___03 – Гуманітарні науки _____

напрямок, спеціальності _____034 - Культурологія _____

спеціалізації _____ Теорія та історія культури

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти

1. Опис навчальної дисципліни(практики)

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

– ознайомлення та залучення студентів до навчального процесу у закладах вищої освіти типу академія, університет (колишній 3-4 рівень акредитації), вироблення та закріплення навичок викладання культурологічних дисциплін, опанування та використання різноманітних методів та методичних прийомів (технік) викладання культурологічних дисциплін.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

вивчення на практиці сутності, особливостей і закономірностей навчального процесу та його складових: навчання, виховання, навчально-дослідної роботи, моральної та психологічної підготовки, розвитку, самовиховання та самоосвіти відповідно до вимог Болонського процесу, розвиток фахових навичок під час навчального процесу; навчання шляхам удосконалення й розвитку організаційних форм навчально-виховної роботи, підвищення ефективності різних способів контролю, оцінки навчально-виховного процесу – студент повинний пройти під час практики весь навчальний процес – проведення лекції, практичних занять, наукової та виховної роботи, поза аудиторна робота та нарешті контроль – тести, контрольні роботи, участь у прийнятті іспиту, заліку тощо; пошук шляхів встановлення найкращого контакту зі студентською аудиторією, прийомів, способів і засобів активізації пізнавальної діяльності студентів; впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання та інше.

1.3. Кількість кредитів 11

1.4. Загальна кількість годин 330

1.5. Характеристика навчальної дисципліни (практики)

Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
год.	год.
Лабораторні заняття	

год.	год.
Самостійна робота	
330 год.	330 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

- володіння методикою та практичними навичками викладання культурологічних дисциплін у вищій школі;
- випускник продемонстрував здатність використовувати педагогічні професійно-профільовані знання у вищій школі;
- здатність здійснювати на базі сучасних фахових методик навчальну, наукову та виховну роботу на базових вищих навчальних закладах;
- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі теорії та історії культури, в дослідницькому та викладацькому процесі.

2. Зміст та організація проведення (практики) ПРОГРАМА ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

СТУДЕНТАМИ V КУРСУ

ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

	ЗАХОДИ	ВІДПОВІДАЛЬНИЙ	ТЕРМІН ВИКОНАНН Я
1.	Установча конференція із питань організації та проведення навчальної практики. Складання індивідуального плану роботи	Зам. декана Голіков С. О. Керівник практики Титар О. В.	07/11/22
2.	Організаційні збори з питань практики	Групові керівники практики (Титар О.В, Тагліна Ю. С.)	07/11/22
3.	Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики	Студенти, керівники практики	Жовтень
4.	Ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ	Студенти, керівники практики	Вересень-жовтень
5.	Написання 2 лекцій та розгорнутого плану 2 практичних занять за темами, запропонованими базовою установою, обговорення їх з керівниками практики	Студенти, керівники практики	9,12.11 – допуск
6.	Проведення лекцій та практичних занять з культурології студентами V курсу згідно навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари).	Студенти, керівники практики	протягом практики
7.	Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять	Студенти, керівники практики, наукові керівники практики	протягом практики
8.	Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та	Студенти, керівники практики	На базовій установі – останній

	конференція в університеті за підсумками практики).		тиждень, в університеті –через два тижні
9.	Обговорення результатів практики на засіданні кафедри	Студенти, керівники практики	Після практики

Затверджено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки
 ___ жовтня 20___, протокол № ___

3. Структура практики Вимоги до баз практики

1. Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики, ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базовими закладами.
2. Написання 2 лекцій та розгорнутого плану 2 практичних занять за темами, запропонованими базовою установою, обговорення їх з керівниками практики в університеті та на базах практики.
3. Проведення лекцій та практичних занять з культурології, історії культури чи подібних дисциплін студентами V курсу згідно навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари).
4. Відвідування лекцій та семінарських занять викладачів кафедри, викладачів на місцях практики, студентів-практикантів. Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять (надання 1 рецензії).
5. Консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога.
6. Участь в організації виховної роботи в учбових групах, задіяння поза аудиторних методів навчання; організація наукової роботи культуролога, організація дистанційного навчання.
7. Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та конференція в університеті за підсумками практики).

Педагогічна практика проводиться на базі закладів вищої освіти (університет, академія).

Бази практики є головними провідними закладами з викладання культурологічних дисциплін у Харкові та області, мають курси викладання з культурології та історії культури, досвідчених фахівців, досвід тривалого методичного співробітництва та спільної роботи з випусковою кафедрою, також випускники спеціальності працювали на цих базових установах.

Окремо оформлений документ відповідності баз практики необхідним вимогам.

Практика передбачає:

- вивчення особливостей конкретного навчально-виховного закладу, структури навчального плану та його реалізації у цьому закладі, аналіз методик викладання цих курсів у конкретному навчальному закладі;
- ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базовими закладами.
- Вибір тем курсу та розробка плану й конспектів 4 занять (2 лекцій та 2 практичних занять), визначення засобів активізації уваги та уваги студентів, засобів технічного забезпечення; Систематична присутність на заняттях викладачів базових установ та на відкритих заняттях своїх колег, аналіз змістовного та методичного аспектів відвідуваних занять (фіксується у методисті);

- Самостійне проведення не менше 3-х (4-х) занять – лекцій та семінарів з курсів «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв», «Історія української культури», «Естетика» і подібних; Самостійне проведення не менше як одного наукового (наукова конференція, науковий семінар) та одного виховного заходу (бесіда, екскурсія, постановка тощо);
- Участь у методичному семінарі (конференції) за результатами проведених занять на базі практики;
- Підготовка звіту про виконання плану та програми педагогічної практики.

4. Теми лекційних та практичних занять, передбачених під час практики

Теми лекційних та практичних занять визначаються згідно до навчальних та календарних планів базових установ. Наприклад, під час педагогічної практики 2022-2023 рр. були такі теми:

Педагогічна практика 5 курсу.

ХДАК (Груповий керівник - доц. Титар О. В.)

1.Боденчук Наталя (керівник від ХДАК - Тишевська Л. Г.)

Голкорпус ХДАК, а.43-а, 8.30 вікт-сер 27,28.11 Укр.культура поч.ХХст. (л, сем) 4,5.12. Укр.культура періоду «українізації»(л, сем)

2.Дударева Ольга (керівник від ХДАК – проф. Панков Г. Д.)

ГолкорпусХДАК, а.43-а, 12.25, сер 21.11, 5.12 Теорія автора (л, сем), 12,19.12 Теорії читача (л, сем)

3. Півненко Вікторія (керівник від ХДАК – доц. Азарцева Л. С.)

3-й корпХДАК, вул.. Червоножовтнева, 1, а.18, п'ятниця, 30.11 Досягнення класичної та елліністичної Греції (л) 7.12 Худ.культ. Дав. Риму: наслідування через оригінальність (л)

14.12 Компаративний аналіз худ.культ Дав. Греції та Риму (сем)

4. Серединська Алеся (керівник від ХДАК - доц. Германова де Діас Е. В.)

5.Смирнова Анастасія (керівник від ХДАК – доц. Германова де Діас Е. В.)

20.11.12 ХНУ (проф.Жеребкіна І. А, Основи заг.теорії культ), ауд.255, 8.00 Новинний дискурс як елемент медіа-культури

Корп. Музичн.факульт ХДАК, вул. Полтавський шлях, 5 2 поверх, а.10, 10.15 – 11.50, четвер, 22.11Культ Дав. Греції (сем), 29.11 Культ Дав. Риму (лекц), 6.12 Мистецтво Д. Риму (лекц)

6. Шаповалова Юліанна. (керівник від ХДАК – доц. Брагіна (Філіппова) Т. М.)

Гол корпХДАК а.6., 12.25, 22, 29.11 Культура постмодернізму (лекц, сем), 29.11, 10.15. Масова культура (лекц) 20.11 ХНУ (проф.. Жеребкіна І. А., Основи заг. теорії культ, 9.55) , а.253, Етичний поворот у мистецтві (сем)

ХДАДіМ (Груповий керівник – доц. Петренко Д. В.)

1. Крючков Дмитро (керівник від ХДАДіМ доц. Суховій О. М.)

Новіт.корпус, а.206(біля каф), вт, 14.45-16.30 20,27.11 Література доби Просвітництва (л, сем), 18.12 Філософська проблематикаГете «Фауст»(лекц)

2.Лазнік Олександр (керівник від ХДАДіМ доц. Суховій О. М.)

Новіт.корп, а.206, вт, 14.45 4,11.12 Сатирична утопія Свіфта (л, сем)

3. Мартиросян Овсання (керівник від ХДАДіМ доц. Тарасов В. В.)

Новітній корп., четв 10.45, а.215, 22,29.12.Сучасна культура і постмодерн(л, сем) 6,13.12. Сучасна культура і відео мистецтво (л, сем)

4. Ткаченко Анастасія (керівник від ХДАДіМ доц. Тарасов В. В.)

Новітній корп., вт 10.45, а.215, 20, 27.11 – Укр.культура ХІХ ст. у контексті світової культури (л, сем),4,11.12 Укр. культура ХХ ст. у світовому контексті (л, сем)

НТУ «ХПІ» (Груповий керівник – доц. Потоцький В. П., керівник від НТУ «ХПІ» доц. Петутіна О. О.) У 4 (корп на Весніна), У1(14поверхівка), У2(ГАК), ек(к.економфакульт), хк(хімфакна/біля Фрунзе)

1. Козловська Ганна

лекц: 26.11.12, 8.30 У4, а.48 (БФ, доц.Евсєєв С. Л.) Національні релігії, 27.11У5, а.306(ЕМ, доц.. Красиков М. М) Українська культура

сем:7.12, 14.30 У1,а.1405(О-61а, доц.Фрадкіна)Укр.к, 11.12. 10.25У1,а.106(ІТ-51аб, стпрМіщенко М.М)

2. Позднякова Юлія

Лекц:24.11.12, 8.30,ЕК, а.104 (ТМ,доц.Фрадкіна Н. В.)Укр.культураХІХ ст., 26.11, 12.35, У1, а.1402 (БФ, доц.Евсєєв С. Л.)Національні релігії

Сем.: 6,20.12, 12.35, У1, 702 (Іт-21, ст.викл Міщенко М. М)Українська культура

3.Чечетка Анастасія

лекц: 22.11.12, 12.35, У1, а.1104(БФ, проф. Голозубов О. В)Україн.культXIXст, 13.12, 10.25,У1, а.305(МТ, ст. викл. Міщенко М. М)Сучасна укр. культура

сем:3.12, 12.35, У1, а.1404 (БФ-22бвикл.ст. Маліков В. В.)Укр.культ,13.12, 14.30, У1,801 (МТ-31аб, ст.викл. Міщенко М. М)Укр культура

4. Захватова Альона

лекц: 21.11, 12.35,У4,а.20 (БФ,доцВандишева-Ребро Н.В.)Іслам, 27.11, 10.25,У1,а.306(ЕК, доц.Красиков М.М.)Українська культура XIX ст. Сем:12.12.12, 14.30, У2, а.617 (ІТ-41,МТ-21в,ствиклМіщенко)Укр.культ, 20.12, 10.25,ХК, а.10(Іт-31а, ст.викл.МіщенкоММ.)Укр. культура

5. Педченко Ольга

лекц:20.11,8.30,У4,а.48(БФ,доц.ЕвсєєвСЛ)УкркультXIXст.30.11,12.35,У4,а.13(Голозубов)

КультНовчасу

сем: 6.12,10.25,ХК,а.10(Іт-31а,Міщенко)Укркульт,12.12, 14.30,У1,а.812(О-41в,Маліков) Укр культура

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лекція в структурі викладання культурології у вузі	100
2	Семінарське і практичне заняття у вузі	100
3	Особливості науково-дослідної роботи під час викладання культурології. Студентська наукова конференція	50
4	Виховання під час викладання культурології. Виховні та організаційні заходи у вузі	50
5	Оформлення матеріалів практики	30
	Разом	330

6. Індивідуальне завдання – не передбачено

7.Вимоги до звіту про практику

Підготувати необхідні методичні матеріали до педагогічної практики (дві лекції, два семінарських заняття, план виховної роботи та виховний захід, індивідуальний план практики тощо).

Звітні матеріали з практики

1. Індивідуальний план (звіт).
2. Щоденник практики (Форма № Н-7.03)
3. Плани-конспекти 2 лекцій та 2 практичних занять (семінарів)
4. Рецензія на заняття практиканта-колеги.
5. Характеристика з бази практики (як правило, надається в щоденнику, при необхідності може бути окрема).
6. Методичний лист (3 відвідуваних заняттях на базі практики, 3 – в університеті)

План-конспект проведеного заняття повинний мати зазначену тему, визначення мети (обов'язково інформативної та виховної), задач та типу заняття (методу проведення – тематичне заняття, проблемне, проблемне-пошукове, дослідницьке, інтерактивне тощо). Заняття повинно мати хронологію плану (тривалість часу на розкриття того чи іншого пункту плану), а також вказувати застосовані наочність (наприклад, ілюстрації, схеми) та технічні засоби навчання. В документі потрібно вказати рекомендовану літературу з теми, домашнє завдання для самостійної роботи, а також викласти повний зміст питань.

Оформлення плану конспекту

Тема заняття:

Час проведення, місце проведення:

Мета: інформаційна, виховна
 Тип заняття, методи проведення:
 Хронологія заняття:
 Наочність:
 Технічне забезпечення заняття:
 Головні питання теми (план):
 Зміст заняття (повний виклад):
 Висновки, підсумки заняття:
 Рекомендована література:
 Завдання для самостійної роботи:

Індивідуальний план (звіт)
ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

СТУДЕНТА/КИ V КУРСУ
ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНІСТЬ “КУЛЬТУРОЛОГІЯ”
з 7 листопада 20 р. по 9 грудня 20 р.

	ЗАХОДИ	ТЕРМІН ВИКОНАННЯ	Оцінка, відмітка про виконання
1.	Установчі збори з питань організації та проведення педагогічної практики магістрів	07/11/22	
2.	Організаційні збори з питань практики	07/11/22	
3.	Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики	Вересень-жовтень	
4.	Ознайомлення з програмами, учбовими планами та методичним забезпеченням учбового процесу базових закладів	1-30.10	
5.	Написання текстів лекцій та розгорнутих планів семінарських занять, обговорення їх з керівником практики	8,12.11 – допуск	
6.	Проведення лекцій та семінарських занять в базових учбових закладах Тема 1 Тема 2 Тема 3 Тема 4	(час проведення)	(оцінка) (оцінка) (оцінка) (оцінка)
7.	Відвідування лекцій та семінарських занять, що проводяться студентами-практикантами, їх обговорення	протягом практики	
8.	Підсумкова конференція по практиці, надання звіту (4 заняття, рецензія, щоденник, індивідуальний план, методлист), підбиття підсумків, іспит	20.12	
9.	Підсумкова факультетська конференція з питань практики	20.01	
10.	Обговорення результатів практики на засіданні кафедри	січень	

Загальна оцінка з педагогічної практики:

8. Методи контролю

Допуск до практики за документацією до педпрактики, екзамен за результатами педпрактики. Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є екзамен. Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин або не виконали програму практики у повному обсязі не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

У підсумковій оцінці можуть бути враховані характеристики професійних якостей практикантів з боку викладачів навчальних закладів, де студенти проходять педагогічну практику.

Форми контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти:

- керівником практики;
- завідувачем кафедри;
- деканом (представником деканату);
- представником навчальної частини вузу.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від вузу обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації вузу.

Випускаюча профілююча кафедра:

- 1) затверджує програми навчально-ознайомчої та виробничої (педагогічної та переддипломної) практики студентів;
- 2) призначає кафедрального та групового керівника практики;
- 3) забезпечує читання курсів «Методика викладання культурологічних дисциплін у вищій школі»;
- 4) здійснює навчально-методичне керівництво практикою, контроль за її організацією та проведенням;
- 5) забезпечує студентів робочими програмами, методичними посібниками, учбово-методичною документацією згідно з «Положення про практику»;
- 6) проводить навчально-методичне інструктування керівників практики та студентів-практикантів;
- 7) проводить конференції за підсумками практики;
- 8) надає у встановлені деканатом строки кафедральний звіт про результати практики з пропозиціями, спрямованими на її покращення;
- 9) навчально-методичний кабінет кафедри організовує та поновлює виставки навчально-методичної літератури із питань педагогічної практики, готує комплект наявних на кафедрі навчально-методичних розробок (навчальні плани, програми, плани семінарів і под.), каталог навчально-методичної літератури з питань викладання культурологічних і філософських дисциплін у вузі;
- 10) завідувач навчально-методичним кабінетом фіксує та зберігає документацію згідно встановленому переліку.

Керівництво практикою

Факультетський керівник навчальною виробничою практикою призначається наказом ректора і підлягає деканові факультету, а з питань практики і керівнику виробничої практики університету.

Відповідає за організацію та проведення виробничої практики на факультеті.

Груповий керівник учбової виробничої практики призначається наказом проректора з навчальної роботи на конкретний вид практики.

За груповим керівником закріплюється 4-8 студентів.

Права та обов'язки студентів-практикантів

1. Студенти-практиканти з усіма питаннями, які у них виникають мають право звертатись до керівників практики в університеті, адміністрації та викладачів закладів вищої освіти, вносити пропозиції з приводу вдосконалення практики та її організації, брати участь у конференціях та нарадах, засіданнях та наукових семінарах кафедри, користуватись бібліотекою, кабінетами та науково-методичною літературою.
2. При проходженні практики студент зобов'язаний наступне:
  - 1) повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
  - 2) підкорятись діючим у вузі правилам внутрішнього розпорядку, вимогам статуту вузу;
  - 3) вивчати правила, пройти відповідний інструктаж із правил технічної безпеки, суворо дотримуватись правил технічної безпеки та виробничої санітарії;
  - 4) мати з собою визначеною кафедрою організаційно-методичну документацію, вести її згідно з встановленим порядком, а по завершенні практики здати її на кафедру;
  - 5) надавати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань (щоденник практики, аналітичний звіт) та здати залік/іспит з практики;
  - 6) у разі невиконання вимог, що передбачаються для практикантів, студент може бути відсторонений від проходження практики. Студентам, які відсторонені від практики або робота їх та звіт визнані незадовільними, за рішенням Вченої ради факультету призначається повторне проходження практики. В окремих випадках декан і ректор може розглядати питання про подальше перебування студента в університеті;
  - 7) кожний студент повинний скласти щоденник практики, де фіксуються результати спостережень та аналіз навчальної та виховної роботи, плани-конспекти усіх проведених лекцій та семінарів, виховних та наукових заходів.

9. Схема нарахування балів. Критерії оцінювання

Чотирівнева система оцінювання (Екзамен)

Поточні перевірки, самостійна робота									Сума
1									
31	32	33	34	Наукова робота	Виховна робота	Навчально - методична робота	Виконання програми практики, матеріали	Звіт з практики, підсумки практики	100
5	5	5	5	5	5	5	25	40	

31, 32...34 – проведені заняття

Перед педпрактикою студент повинний скласти усі теми та надати необхідну документацію. Це допуск до практики і попередній залік, екзамен враховує результати проведених занять та загалом виконання програми практики.

Критерії оцінювання:

– "відмінно" – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання при проведенні занять, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності, легко знаходить контакт з аудиторією;

– "добре" – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має

певні практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного; важко йде на контакт з аудиторією, переконує її, але з зусиллями, виступає більше як педагог, а не педагог-науковець, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

– "задовільно" – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо проводить заняття, плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, переконувати аудиторію, втрачає логіку викладу; повної взаємодії з аудиторією не досягається; припускається помилок у науковій та виховній роботі; недбало оформлює документацію; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

– "незадовільно" – студент не опанував фахові знання, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані, не може провести або дуже слабо проводить навчальне заняття, ігнорує аудиторію, втрачає зв'язок з науковою діяльністю та виховною роботою, його фахові навички дуже фрагментарні, не виявляє педагогічних здібностей.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	Чотирирівнева шкала оцінювання
90-100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

При оцінюванні педпрактики мають братись до уваги також критерій **системності**:

- системність загально-професійних знань, умінь і навичок, яка, по-перше, відображає єдність оволодіння змістовно-процесуальною і мотиваційно-ціннісною сторонами професійної діяльності; по-друге, відображає взаємозв'язок знань, умінь, навичок (знання – теоретична основа умінь; уміння – форма функціонування знань; навички – високорозвинені уміння); по-третє, об'єднує у собі різні характеристики якості знань і умінь (повнота, усвідомленість, дієвість); по-четверте, відображає динамічність знань і умінь (їх застосування у найрізноманітніших умовах); по-п'яте, показує єдність і взаємозв'язок пізнавальної і практичної діяльності студентів (у процесі яких формуються загально-професійні знання, уміння, навички) і її характер.

10. Рекомендована література

Методична

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К., 1998.
2. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007.
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К.: Знання, 2005.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2005.
5. Падалка О.С. та ін. Педагогічні технології: Навч. посібник. – К., 1996.
6. Пальчевський С. С. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Каравела, 2007.
7. Титар О. В. Культурологія: комплекс навчально-методичних матеріалів (навчальне видання для студентів природничих і філософського факультету). - Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

Базова

1. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання: Навч. посібник. – Дрогобич: Коло, 2003.
2. Закон України “Про освіту”. – К.: Генеза, 2002.
3. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. – К.: Знання, 2006.
4. Сисоєва С. С., Поясок Т. Б. Психологія та педагогіка: Підручник для традиційної та дистанційної форм навчання. – К.: Міленіум, 2005.
5. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2005.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2006.
7. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002.

11. Методичне забезпечення

Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу “Культурологія” (навчальне видання для студентів природничих факультетів). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.